

EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS PARLAMENTS

PADOME

**Strasbūrā, 2025. gada 10. septembrī
(OR. en)**

**2024/0148(COD)
LEX 2454**

**PE-CONS 15/1/25
REV 1**

**POLCOM 81
FDI 11
ENER 111
ATO 27
CODEC 548**

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES LĒMUMS
PAR TO, LAI SAVIENĪBA APSTIPRINĀTU NOLĪGUMU PAR ENERĢĒTIKAS HARTAS
NOLĪGUMA INTERPRETĀCIJU UN PIEMĒROŠANU**

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES
LĒMUMS (ES) 2025/...**

(2025. gada 10. septembris)

**par to, lai Savienība apstiprinātu Nolīgumu
par Enerģētikas hartas nolīguma interpretāciju un piemērošanu**

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 194. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

pēc apspriešanās ar Reģionu komiteju,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

¹ 2024. gada 4. decembra atzinums (OV C, C/2025/776, 11.2.2025.,
ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2025/776/oj>).

² Eiropas Parlamenta 2025. gada 18. jūnija nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un
Padomes 2025. gada 8. jūlija lēmums.

tā kā:

- (1) Eiropas Savienības Tiesa (EST) 2021. gada 2. septembra spriedumā lietā C- 741/19³, *Republic of Moldova/Komstroy* (“spriedums lietā *Komstroy*”) nosprieda, ka Enerģētikas hartas nolīguma, kas Eiropas Kopienu vārdā apstiprināts ar Padomes un Komisijas Lēmumu 98/181/EK, EOTK, *Euratom*⁴, 26. panta 2. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nav piemērojams strīdiem starp dalībvalsti un citas dalībvalsts ieguldītāju par minētā ieguldītāja veiktu ieguldījumu pirmajā minētajā dalībvalstī, t.i., ES iekšējiem strīdiem.
- (2) Neraugoties uz spriedumu lietā *Komstroy*, šķīrējtiesas turpina pieņemt jurisdikciju un pasludināt nolēmumus ES iekšējos šķīrējtiesu procesos, kuri it kā ir balstīti uz Enerģētikas hartas nolīguma 26. panta 2. punkta c) apakšpunktu. EST uzskata, ka ikviens šāds šķīrējtiesas nolēmums ir nesaderīgs ar Savienības tiesību aktiem, īpaši ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 267. un 344. pantu. Tādējādi šādi nolēmumi nevar radīt juridiskas sekas, un kompensācijas izmaksa, kas izriet no minētajiem nolēmumiem, nevar tikt veikta piespiedu kārtā.

³ Tiesas 2021. gada 2. septembra spriedums lietā *Republic of Moldova/Komstroy*, C- 741/19, ECLI:EU:C:2021:655, 66. punkts.

⁴ Padomes un Komisijas Lēmums 98/181/EK, EOTK, *Euratom* (1997. gada 23. septembris) par to, ka Eiropas Kopienas slēdz Enerģētikas hartas nolīgumu un Enerģētikas hartas protokolu par energoefektivitāti un ar to saistītajiem vides aspektiem (OV L 69, 9.3.1998., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1998/181/oj>).

- (3) Tādu nolēmumu izdošana ES iekšējos šķīrējtiesu procesos, kuri pārkāpj Savienības tiesību aktus, apdraud Savienības tiesību efektīvu īstenošanu. Atbilstoši dažu šķīrējtiesu interpretācijai starp Līgumiem, no vienas puses, un Enerģētikas hartas nolīgumu, no otras puses, pastāv konflikta risks, kas, ja to apstiprinātu trešās valsts tiesas, *de facto* kļūtu par juridisku konfliktu, ja šādi nolēmumi nonāktu aprītē trešo valstu tiesību sistēmās.
- (4) Saskaņā ar EST judikatūru juridiska konflikta risks ir pietiekams, lai starptautisku nolīgumu padarītu par nesaderīgu ar Savienības tiesību aktiem. Tādēļ būtu jānovērš šāda konflikta risks starp Līgumiem un Enerģētikas hartas nolīgumu. Starptautisko tiesību instrumenta pieņemšanai tāda nolīgumā veidā, kurā izklāstīta minētā nolīguma pušu kopīgā izpratne par to, ka Enerģētikas hartas nolīguma 26. pants nav piemērojams kā pamats ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem, palīdzētu samazināt minēto risku.
- (5) Komisija Savienības vārdā un dalībvalstis ir sekmīgi pabeigušas sarunas par nolīguma par Enerģijas hartas nolīguma interpretāciju un piemērošanu noteikumiem. Minētajā nolīgumā ietvertā kopīgā izpratne ir atkārtoti pausta 2024. gada 26. jūnija “Deklarācijā par juridiskajām sekām, kas izriet no Tiesas sprieduma lietā *Komstroy*, un kopīgo izpratni par to, ka Enerģētikas hartas nolīguma 26. pants nav piemērojams kā pamats ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem”⁵.

⁵ OV L, 2024/2121, 6.8.2024., ELI: <http://data.europa.eu/eli/declar/2024/2121/oj>.

- (6) Tādēļ nolīgums par Enerģijas hartas nolīguma interpretāciju un piemērošanu būtu jāapstiprina, lai Savienība varētu to parakstīt un paust Savienības piekrišanu uzņemties tajā noteiktās saistības,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo tiek apstiprināts Nolīgums par Enerģētikas hartas nolīguma interpretāciju un piemērošanu, kas pielikts šim lēmumam.

2. pants

Šis lēmums stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tā publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Strasbūrā,

*Eiropas Parlamenta vārdā,
priekšsēdētāja*

*Padomes vārdā,
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja*

NOLĪGUMS
PAR ENERĢĒTIKAS HARTAS NOLĪGUMA
INTERPRETĀCIJU UN PIEMĒROŠANU

BELĢIJAS KARALISTE,
BULGĀRIJAS REPUBLIKA,
ČEHIJAS REPUBLIKA,
DĀNIJAS KARALISTE,
VĀCIJAS FEDERATĪVĀ REPUBLIKA,
IGAUNIJAS REPUBLIKA,
ĪRIJA,
GRIEĶIJAS REPUBLIKA,
SPĀNIJAS KARALISTE,
FRANCIJAS REPUBLIKA,
HORVĀTIJAS REPUBLIKA,
ITĀLIJAS REPUBLIKA,
KIPRAS REPUBLIKA,
LATVIJAS REPUBLIKA,

LIETUVAS REPUBLIKA,
LUKSEMBURGAS LIELHERCOGISTE,
MALTAS REPUBLIKA,
NĪDERLANDES KARALISTE,
AUSTRIJAS REPUBLIKA,
POLIJAS REPUBLIKA,
PORTUGĀLES REPUBLIKA,
RUMĀNIJA,
SLOVĒNIJAS REPUBLIKA,
SLOVĀKIJAS REPUBLIKA,
SOMIJAS REPUBLIKA,
ZVIEDRIJAS KARALISTE un
EIROPAS SAVIENĪBA,
turpmāk kopā sauktas “puses”,

PATUROT PRĀTĀ 1994. gada 17. decembrī Lisabonā parakstīto Enerģētikas hartas nolīgumu¹, kas Eiropas Kopienu vārdā apstiprināts ar Padomes un Komisijas 1997. gada 23. septembra Lēmumu 98/181/EK, EOTK, *Euratom*², ar jaunākajiem grozījumiem;

PATUROT PRĀTĀ starptautisko paražu tiesību normas, kas kodificētas Vīnes Konvencijā par starptautisko līgumu tiesībām, kas parakstīta Vīnē 1969. gada 23. maijā;

ŅEMOT VĒRĀ, ka reģionālas ekonomiskās integrācijas organizācijas locekļi Enerģētikas hartas nolīguma 1. panta 3. punkta nozīmē ar šo pauž kopīgu izpratni par līguma interpretāciju un piemērošanu savstarpējās attiecībās;

ATGĀDINOT, ka izstāšanās no Enerģētikas hartas nolīguma neietekmē minētajā nolīgumā norādītās reģionālās ekonomiskās integrācijas organizācijas sastāvu, kā arī neizslēdz interesi paust kopīgu izpratni par minētā nolīguma interpretāciju un piemērošanu tik ilgi, kamēr šo nolīgumu var uzskatīt par tādu, kas rada juridiskas sekas attiecībā uz pusi, kura izstājusies, un jo īpaši attiecībā uz Enerģētikas hartas nolīguma 47. panta 3. punktu;

PATUROT PRĀTĀ Līgumu par Eiropas Savienību (LES), Līgumu par Eiropas Savienības darbību (LESD) un vispārējos Eiropas Savienības tiesību principus;

¹ Eiropas Enerģētikas hartas konferences Nobeiguma akts (OV L 380, 31.12.1994., 24. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_international/1994/998/oj).

² Padomes un komisijas Lēmums 98/181/EK, EOTK, *Euratom* (1997. gada 23. septembris) par to, ka Eiropas Kopienas slēdz Enerģētikas hartas nolīgumu un Enerģētikas hartas protokolu par energoefektivitāti un ar to saistītajiem vides aspektiem (OV L 69, 9.3.1998., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1998/181/oj>).

ŅEMOT VĒRĀ, ka atsauces uz Eiropas Savienību šajā nolīgumā jāsaprot arī kā atsauces uz tās priekštecī, Eiropas Ekonomikas kopienu un pēc tam Eiropas Kopienu, līdz brīdim, kad to aizstāja Eiropas Savienība;

ATGĀDINOT, ka saskaņā ar Starptautiskās Justīcijas Pastāvīgās palātas judikatūru¹ un Starptautiskās Tiesas judikatūru² tiesības sniegt autoritatīvu tiesību normas interpretāciju ir starptautiska nolīguma pusēm saistībā ar minēto nolīgumu;

ATGĀDINOT, ka Eiropas Savienības dalībvalstis (“dalībvalstis”) ir nodevušas Eiropas Savienības Tiesai (EST) tiesības sniegt autoritatīvu Savienības tiesību aktu interpretāciju, kā to skaidrojusi EST 2006. gada 30. maija spriedumā lietā C-459/03 *Komisija/Irija (Mox Plant)*³, kurā tā nosprieda, ka ekskluzīvā kompetence interpretēt un piemērot Savienības tiesību aktus arī attiecas uz tādu starptautisku nolīgumu interpretāciju un piemērošanu, kuros Eiropas Savienība un tās dalībvalstis ir puses, attiecībās starp divām dalībvalstīm vai starp Eiropas Savienību un dalībvalsti;

ATGĀDINOT, ka saskaņā ar LESD 344. pantu, risinot strīdus, kas saistīti ar Līgumu interpretāciju vai piemērošanu, dalībvalstis apņemas neizmantot citas strīdu izšķiršanas metodes, izņemot tās, ko paredz Līgumi;

¹ Starptautiskās Justīcijas Pastāvīgā palāta, *Question of Jaworzina (Polish- Czechoslovakian Frontier)*, konsultatīvais atzinums, [1923] PCIJ sērija B, Nr. 8, 37. lpp.

² Starptautiskā Tiesa, *Reservations on the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide*, konsultatīvais atzinums, [1951] *I.C.J. Reports*, 15., 20. lpp.

³ Tiesas 2006. gada 30. maija spriedums lietā *Komisija/Irija*, C-459/03, ECLI EU:C:2006:345, 129.–137. punkts.

ATGĀDINOT, ka 2018. gada 6. marta spriedumā lietā C-284/16, *Achmea*¹ EST nosprieda, ka LESD 267. un 344. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tiem ir pretrunā tāda starp dalībvalstīm noslēgtā starptautiskā nolīgumā ietverta tiesību norma, atbilstoši kurai ieguldītājs no vienas no šīm dalībvalstīm strīda gadījumā par ieguldījumiem otrā dalībvalstī var pret šo pēdējo dalībvalsti uzsākt tiesvedību šķīrējtiesā, kuras kompetencei šī dalībvalsts ir apņēmusies piekrist;

ATGĀDINOT par konsekventi un atkārtoti pausto Eiropas Savienības nostāju, ka Enerģētikas hartas nolīgumu nebija paredzēts piemērot ES iekšējās attiecībās un ka Eiropas Savienībai, Eiropas Atomenerģijas kopienai un to dalībvalstīm nebija un nevarēja būt nodoms par to, ka Enerģētikas hartas nolīgums radītu jebkādas saistības to starpā, jo tas tika apspriests kā Eiropas Savienības ārējās enerģētikas politikas instruments ar mērķi izveidot regulējumu sadarbībai enerģētikas jomā ar trešām valstīm, savukārt, pretstatā tam, Eiropas Savienības iekšējā enerģētikas politika ir sīki izstrādāta noteikumu sistēma, kas paredzēta, lai izveidotu iekšējo tirgu enerģētikas jomā, un reglamentē vienīgi attiecības starp dalībvalstīm minējā jomā;

ATGĀDINOT, ka 2021. gada 2. septembra spriedumā lietā C-741/19, *Republic of Moldova/Komstroy*² (“spriedums lietā *Komstroy*”), kas apstiprināts 2022. gada 16. jūnija Atzinumā 1/20³, EST nosprieda, ka Enerģētikas hartas nolīguma 26. panta 2. punkta c) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tas nav piemērojams strīdiem starp dalībvalsti un citas dalībvalsts ieguldītāju par pēdējā minētā veiktu ieguldījumu pirmajā minētajā dalībvalstī;

¹ Tiesas 2018. gada 6. marta spriedums lietā *Achmea*, C-284/16, ECLI EU:C:2018:158.

² Tiesas 2021. gada 2. septembra spriedums lietā *Republic of Moldova/Komstroy*, C- 741/19, ECLI:EU:C:2021:655, 66. punkts.

³ Tiesas 2022. gada 16. jūnija atzinums 1/20, EU:C:2022:485, 47. punkts.

ATGĀDINOT, ka Enerģētikas hartas nolīguma interpretācija spriedumā lietā *Komstroy* kā kompetentās tiesas veikta interpretācija, kas atspoguļo starptautisko publisko tiesību vispārējo principu, ir piemērojama no brīža, kad Eiropas Kopienas un to dalībvalstis ir apstiprinājušas Enerģētikas hartas nolīgumu;

ŅEMOT VĒRĀ, ka LESD 267. un 344. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tie izslēdz tādu Enerģētikas hartas nolīguma 26. panta interpretāciju, kas ļauj šķīrējtiesā izšķirt strīdus starp vienas dalībvalsts ieguldītāju, no vienas puses, un otru dalībvalsti vai Eiropas Savienību, no otras puses (“ES iekšējie šķīrējtiesu procesi”);

ŅEMOT VĒRĀ, ka jebkurā gadījumā, ja strīdu starp vienas dalībvalsts ieguldītāju, no vienas puses, un citu dalībvalsti vai Eiropas Savienību, no otras puses, nevar atrisināt izlīguma ceļā, minētā strīda puse vienmēr var izvēlēties to iesniegt izskatīšanai kompetentajās tiesās vai administratīvajās tiesās saskaņā ar dalībvalsts tiesību aktiem, kā to garantē vispārējie tiesību principi un pamattiesību ievērošana, kas cita starpā nostiprināta Eiropas Savienības Pamattiesību hartā;

KOPĪGI PAUŽOT kopīgo izpratni, kas izteikta šajā nolīgumā, ka līdz ar to tāda klauzula kā Enerģētikas hartas nolīguma 26. pants iepriekš nevarēja kalpot un tagad vai nākotnē nevar kalpot par juridisko pamatu šķīrējtiesu procesiem, ko ierosinājis vienas dalībvalsts ieguldītājs attiecībā uz ieguldījumiem citā dalībvalstī;

ATKĀRTOTI UZSVEROT Deklarāciju Nr. 17 par augstāku spēku, kas pievienota Lisabonas līgumu pieņēmušās Starpvaldību konferences Nobeiguma aktam, kurā atgādināts, ka Līgumi un tiesību akti, ko Savienība pieņēmusi, pamatojoties uz Līgumiem, ir pārāki par dalībvalstu tiesību aktiem un ka pārākuma princips ir kolīziju norma to savstarpējās attiecībās;

ATGĀDINOT, ka līdz ar to, lai atrisinātu jebkādu normu konfliktu, starptautisku nolīgumu, ko dalībvalstis noslēgušas saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, var piemērot ES iekšējās attiecībās tikai tiktāl, ciktāl tā noteikumi ir saderīgi ar ES Līgumiem;

ŅEMOT VĒRĀ, ka, tā kā Enerģētikas hartas nolīguma 26. pantu nevar piemērot kā juridisko pamatu ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem, Enerģētikas hartas nolīguma 47. panta 3. punktu nevar attiecināt un nebija paredzēts arī attiecināt uz šādiem procesiem;

ŅEMOT VĒRĀ, ka, tā kā Enerģētikas hartas nolīguma 26. pantu nevar piemērot kā juridisko pamatu ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem, pusēm, uz kurām attiecas vēl nepabeigts šķīrējtiesas process, neatkarīgi no tā, vai tās ir atbildētāja vai ieguldītāja valsts, būtu jāsadarbojas, lai nodrošinātu, ka attiecīgā šķīrējtiesa tiek informēta par šā nolīguma pastāvēšanu, ļaujot attiecīgi secināt, ka minētajai šķīrējtiesai nav jurisdikcijas,

ŅEMOT VĒRĀ arī to, ka nevajadzētu reģistrēt jaunus ES iekšējos šķīrējtiesu procesus, un ATZĪSTOT, ka gadījumos, kad tomēr tiek sniegts šķīrējtiesas paziņojums, pusēm, uz kurām attiecas minētie procesi, neatkarīgi no tā, vai tās ir atbildētāja vai ieguldītāja valsts, būtu jāsadarbojas, lai nodrošinātu, ka attiecīgā šķīrējtiesa tiek informēta par šā nolīguma pastāvēšanu, ļaujot attiecīgi secināt, ka Enerģētikas hartas nolīguma 26. pants nevar kalpot par juridisko pamatu šādiem procesiem;

ŅEMOT VĒRĀ, ka tomēr nebūtu jāapstrīd izlīgumi un nolēmumi ES iekšējās ieguldījumu šķīrējtiesu lietās, kurus vairs nevar anulēt vai atcelt un kuri ir brīvprātīgi ievēroti vai galīgi izpildīti;

PAUŽOT NOŽĒLU par to, ka šķīrējtiesas ES iekšējos šķīrējtiesu procesos, kuri uzsākti, atsaucoties uz Enerģētikas hartas nolīguma 26. pantu, jau ir pieņēmušas, turpina pieņemt un joprojām varētu pieņemt šķīrējtiesas nolēmumus tādā veidā, kas ir pretrunā Eiropas Savienības tiesību aktiem, tostarp, kā norādīts EST judikatūrā;

PAUŽOT NOŽĒLU arī par to, ka šādi šķīrējtiesas nolēmumi tiek pakļauti izpildes procedūrām, tostarp trešās valstīs, ka vēl nepabeigtos ES iekšējos šķīrējtiesu procesos, kuri it kā ir balstīti uz Enerģētikas hartas nolīguma 26. pantu, šķīrējtiesas neatsakās no kompetences un jurisdikcijas un ka šķīrējtiesas iestādes turpina reģistrēt jaunus šķīrējtiesu procesus un nenoraida tos kā acīmredzami nepieņemamus, jo nav piekrišanas, lai vērstos šķīrējtiesā;

ŅEMOT VĒRĀ, ka tādēļ ir skaidri un nepārprotami jāatgādina pušu konsekventā nostāja, noslēdzot nolīgumu, kurā atkārtoti apstiprināta to kopīgā izpratne par Enerģētikas hartas nolīguma interpretāciju un piemērošanu, kā to interpretējusi EST, ciktāl tas attiecas uz ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem;

ŅEMOT VĒRĀ, ka saskaņā ar Starptautiskās Tiesas 1970. gada 5. februāra spriedumu lietā *Barcelona Traction, Light and Power Company Limited*¹ un kā Tiesa paskaidroja spriedumā lietā *Komstroy*, daži Enerģētikas hartas nolīguma noteikumi ir paredzēti divpusējo attiecību reglamentēšanai;

ŅEMOT VĒRĀ, ka šis nolīgums tādēļ attiecas tikai uz divpusējām attiecībām starp pusēm un līdz ar to uz ieguldītājiem no minētajām dalībvalstīm kā Enerģētikas hartas nolīguma līgumslēdzējām pusēm un ka tādējādi šis nolīgums skar tikai minētās Enerģētikas hartas nolīguma līgumslēdzējas puses, uz kurām attiecas Eiropas Savienības kā reģionālas ekonomiskās integrācijas organizācijas tiesību akti Enerģētikas hartas nolīguma 1. panta 3. punkta nozīmē, un neietekmē to, ka citas Enerģētikas hartas nolīguma līgumslēdzējas puses izmanto savas tiesības saskaņā ar minēto nolīgumu vai pilda savas saistības;

¹ Starptautiskās Tiesas 1970. gada 5. februāra spriedums lietā *Barcelona Traction, Light and Power Company Limited* (ICJ Reports, 1970, 3. lpp., 33. un 35. punkts).

ATGĀDINOT, ka puses ir informējušas Enerģētikas hartas nolīguma līgumslēdzējas puses par nodomu noslēgt šo nolīgumu;

ŅEMOT VĒRĀ, ka puses, noslēdzot šo nolīgumu un saskaņā ar to juridiskajām saistībām, kas izriet no Eiropas Savienības tiesību aktiem, bet neskarot to tiesības iesniegt tādas prasības, ko tās uzskata par atbilstošām attiecībā uz izmaksām, kas tām kā atbildētājām radušās saistībā ar ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem, nodrošina pilnīgu un efektīvu lietas *Komstroy* sprieduma ievērošanu un uzsver, ka spēkā esošie šķīrējtiesu nolēmumi nav izpildāmi, ka šķīrējtiesām ir pienākums nekavējoties izbeigt visus vēl nepabeigtos ES iekšējos šķīrējtiesu procesus, ka šķīrējtiesas iestādēm ir pienākums neregistrēt nevienu turpmāku ES iekšējo šķīrējtiesas procesu saskaņā ar to attiecīgajām pilnvarām, kas noteiktas Konvencijas par ieguldījumu strīdu izšķiršanu starp valstīm un citu valstu pilsoņiem (“*ICSID*”), kas noslēgta 1965. gada 18. martā Vašingtonā, 36. panta 3. punktā un Stokholmas Tirdzniecības palātas Šķīrējtiesas institūta (“*SCC*”) šķīrējtiesas noteikumu 12. pantā, un ka šķīrējtiesām ir pienākums paziņot, ka nevienam ES iekšējam šķīrējtiesas procesam, ko tajās tiek lūgts reģistrēt, nav juridiska pamata;

SAPROTOT, ka šis nolīgums attiecas uz ieguldītāja un valsts šķīrējtiesas procesiem, kuros puses ir iesaistītas ES iekšējos strīdos, pamatojoties uz Enerģētikas hartas nolīguma 26. pantu, saskaņā ar jebkuru šķīrējtiesas konvenciju vai noteikumu kopumu, tostarp *ICSID* un *ICSID* šķīrējtiesas noteikumiem, *SCC* šķīrējtiesas noteikumiem, Apvienoto Nāciju Organizācijas Starptautisko tirdzniecības tiesību komisijas šķīrējtiesas noteikumiem un *ad hoc* šķīrējtiesu; un

PATUROT PRĀTĀ, ka šā nolīguma noteikumi neskar Eiropas Komisijas vai jebkuras dalībvalsts tiesības celt prasību EST, pamatojoties uz LESD 258., 259. un 260. pantu,

IR VIENOJUŠĀS PAR TURPMĀKO.

1. IEDAĻA
KOPIĢA IZPRATNE PAR ENERĢĒTIKAS HARTAS
NOLĪGUMA 26. PANTA KĀ PAMATA
ES IEKŠĒJIEM ŠĶĪRĒJTIESU PROCESIEM NEPIEMĒROJAMĪBU

1. PANTS

Definīcijas

Šajā nolīgumā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “Enerģētikas hartas nolīgums” ir 1994. gada 17. decembrī Lisabonā parakstītais Enerģētikas hartas nolīgums, kas Eiropas Kopienų vārdā apstiprināts ar 1997. gada 23. septembra Lēmumu 98/181/EK, EOTK, *Euratom* un kurā laiku pa laikam var tikt izdarīti grozījumi;
- 2) “ES iekšējās attiecības” ir attiecības starp dalībvalstīm vai starp dalībvalsti un Eiropas Savienību;
- 3) “ES iekšējie šķīrējtiesu procesi” ir jebkuri procesi šķīrējtiesā, kuri uzsākti, atsaucoties uz Enerģētikas hartas nolīguma 26. pantu, lai izšķirtu strīdus starp dalībvalsts ieguldītāju, no vienas puses, un citu dalībvalsti vai Eiropas Savienību, no otras puses.

2. PANTS

Kopīga izpratne par Enerģētikas hartas nolīguma

26. panta interpretāciju

un turpmāku nepiemērojamību un juridiskā pamata trūkumu

ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem

1. Puses ar šo lielākai noteiktībai atkārtoti apstiprina, ka tām ir kopīga izpratne par Enerģētikas hartas nolīguma interpretāciju un piemērošanu, saskaņā ar kuru minētā nolīguma 26. pants nevar un nekad nevarēja kalpot par juridisko pamatu ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem.

Pirmajā daļā paustās kopīgās izpratnes pamatā ir šādi Eiropas Savienības tiesību elementi:

- a) EST interpretācija, saskaņā ar kuru Enerģētikas hartas nolīguma 26. pants nav piemērojams un tam nekad nevajadzēja būt piemērojamam kā pamatam ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem; un
- b) Savienības tiesību pārkums, kas atgādināts Deklarācijā Nr. 17, kura pievienota Lisabonas līgumu pieņēmušās Starpvaldību konferences Nobeiguma aktam, kā starptautisko tiesību norma, kas reglamentē normu konfliktu to savstarpējās attiecībās, kā rezultātā Enerģētikas hartas nolīguma 26. pantu nekādā ziņā nepiemēro un nevarētu piemērot kā pamatu ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem.

2. Lielākai noteiktībai puses atkārtoti apstiprina, ka tām ir kopīga izpratne par to, ka, tā kā, ievērojot Enerģētikas hartas nolīguma 26. pantu, ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem nav juridiskā pamata, Enerģētikas hartas nolīguma 47. panta 3. punktu nevar attiecināt un nekādā brīdī nevarēja attiecināt uz šādiem procesiem. Attiecīgi Enerģētikas hartas nolīguma 47. panta 3. punkts nevarēja radīt tiesiskas sekas ES iekšējās attiecībās, kad dalībvalsts izstājās no Enerģētikas hartas nolīguma pirms šā nolīguma noslēgšanas, un tas neradītu tiesiskas sekas ES iekšējās attiecībās, ja puse vēlāk izstātos no Enerģētikas hartas nolīguma.

3. Lielākai noteiktībai puses vienojas, ka, saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktā izklāstīto kopīgo izpratni un neskarot to, Enerģētikas hartas nolīguma 26. pants nav piemērojams kā pamats ES iekšējiem šķīrējtiesu procesiem un Enerģētikas hartas nolīguma 47. panta 3. punkts nerada tiesiskas sekas ES iekšējās attiecībās.

4. Šā panta 1.–3. punkts neskar citu Enerģētikas hartas nolīguma noteikumu interpretāciju un piemērošanu, ciktāl tie attiecas uz ES iekšējām attiecībām.

2. IEDAĻA
NOBEIGUMA NOTEIKUMI

3. PANTS
Depozitārijs

1. Šā nolīguma depozitārijs (“depozitārijs”) ir Eiropas Savienības Padomes ģenerālsekretārs.
2. Depozitārijs informē puses par:
 - a) ikviena ratifikācijas, apstiprināšanas vai pieņemšanas instrumenta deponēšanu saskaņā ar 5. pantu;
 - b) dienu, kad saskaņā ar 6. panta 1. punktu šis nolīgums stājas spēkā;
 - c) dienu, kad saskaņā ar 6. panta 2. punktu šis nolīgums stājas spēkā katrai pusei.
3. Depozitārijs publicē šo nolīgumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* un paziņo Enerģētikas hartas nolīguma depozitārijam un Enerģētikas hartas sekretariātam par tā pieņemšanu un stāšanos spēkā.
4. Depozitārijs aicina Enerģētikas hartas nolīguma depozitāriju paziņot par šo nolīgumu pārējām Enerģētikas hartas nolīguma līgumslēdzējām pusēm.

5. Depozitārijs reģistrē šo nolīgumu Apvienoto Nāciju Organizācijas sekretariātā pēc tā stāšanās spēkā saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtu 102. pantu.

4. PANTS

Atrunas

Par šo nolīgumu nevar izdarīt atrunas.

5. PANTS

Ratifikācija, apstiprināšana vai pieņemšana

Šo nolīgumu ratificē, apstiprina vai pieņem.

Puses deponē savus ratifikācijas, apstiprināšanas vai pieņemšanas instrumentus depozitārijam.

6. PANTS

Stāšanās spēkā

1. Šis nolīgums stājas spēkā, kad pagājušas 30 kalendārās dienas pēc dienas, kad depozitārijs saņem otro ratifikācijas, apstiprināšanas vai pieņemšanas instrumentu.

2. Katrai pusei, kas šo nolīgumu ratificē, apstiprina vai pieņem pēc tam, kad tas stāties spēkā saskaņā ar 1. punktu, tas stājas spēkā, kad pagājušas 30 kalendārās dienas pēc dienas, kad šāda puse deponējusi savu ratifikācijas, apstiprināšanas vai pieņemšanas instrumentu.

7. PANTS

Autentiski teksti

Šo nolīgumu, kas ir sagatavots vienā oriģināleksempļārā angļu, bulgāru, čehu, dāņu, franču, grieķu, holandiešu, horvātu, igauņu, itāļu, īru, latviešu, lietuviešu, maltiešu, poļu, portugāļu, rumāņu, slovāku, slovēņu, somu, spāņu, ungāru, vācu un zviedru valodā, visi teksti ir vienlīdz autentiski, deponē depozitārijā arhīvā.

TO APLIECINOT, attiecīgi pilnvarotie ir parakstījuši šo nolīgumu.

... [vieta], [gads] [mēnesis] [diena],

Beļģijas Karalistes vārdā,

Bulgārijas Republikas vārdā,

Čehijas Republikas vārdā,

Dānijas Karalistes vārdā,

Vācijas Federatīvās Republikas vārdā,

Igaunijas Republikas vārdā,

Īrijas vārdā,

Grieķijas Republikas vārdā,

Spānijas Karalistes vārdā,

Francijas Republikas vārdā,

Horvātijas Republikas vārdā,

Itālijas Republikas vārdā,

Kipras Republikas vārdā,

Latvijas Republikas vārdā,

Lietuvas Republikas vārdā,

Luksemburgas Lielhercogistes vārdā,

Maltas Republikas vārdā,

Nīderlandes Karalistes vārdā,

Austrijas Republikas vārdā,

Polijas Republikas vārdā,

Portugāles Republikas vārdā,

Rumānijas vārdā,

Slovēnijas Republikas vārdā,

Slovākijas Republikas vārdā,

Somijas Republikas vārdā,

Zviedrijas Karalistes vārdā un

Eiropas Savienības vārdā